

2023 metų laisvųjų ekonominių zonų stebėsenos ataskaita

Ataskaitą parengė:
VšĮ „Investuok Lietuvoje“
2024 m. lapkričio mėn.

TURINYS

Įvadas	3
1. LEZ veiklos rezultatai	4
1.1. Kauno LEZ	4
1.2. Kėdainių LEZ	4
1.3. Klaipėdos LEZ	5
1.4. Šiaulių LEZ	5
1.5. Akmenės LEZ	6
1.6. Kitos LEZ	6
1.7. Lyginamoji rezultatų analizė	7
2. LEZ įtaka LR ūkio rodikliams	7

Įvadas

2018 m. birželio 1 d. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymu Nr. 4-338 patvirtintas Lietuvos Respublikoje veikiančių laisvųjų ekonominių zonų (toliau – LEZ) verslo planų įgyvendinimo, LEZ veikiančių įmonių ir LEZ valdymo bendrovių (toliau – VB) veiklos rezultatų stebėsenos atlikimo tvarkos aprašas, kuriuo stiprinama LEZ veiklos stebėseną, o VŠĮ „Investuok Lietuvoje“ įgaliojama pagal valstybės registrų ir informacinių sistemų duomenis parengti stebėsenos ataskaitą.

Vadovaudamasi šiuo įsakymu, VŠĮ „Investuok Lietuvoje“ parengė jau septintą LEZ stebėsenos ataskaitą, kurioje apžvelgiami LEZ rezultatai, jų poveikis ekonomikai bei LEZ VB rodiklių vykdymas.

1. LEZ veiklos rezultatai¹

2023 m. LEZ veikiančių įmonių skaičius padidėjo nuo 101 iki 107. Darbuotojų, dirbančių LEZ įmonėse, skaičius taip pat reikšmingai išaugo ir siekė 10 454 (+1 011 darbuotojas, palyginti su 2022 m.). Per metus sumažėjo bendra LEZ įmonių apyvarta (nuo 3,03 mlrd. Eur iki 2,82 mlrd. Eur) ir sukurta pridėtinė vertė (nuo 665 mln. Eur iki 534 mln. Eur).

2023 m. LEZ įmonės investavo 330 mln. Eur – trečdaliu daugiau nei prieš metus (2022 m. investuota 249 mln. Eur). LEZ VB metinės investicijos išliko panašiam lygyje ir 2022 m. siekė 2,1 mln. Eur (palyginimui – 2021 m. LEZ VB investavo 2,0 mln. Eur).

Šiame skyriuje atskirai nagrinėjami Akmenės, Kauno, Kėdainių, Klaipėdos ir Šiaulių LEZ rezultatai. Likusių dviejų zonų – Marijampolės ir Panevėžio – rezultatai pateikiami juos subendrinus, kadangi šiose zonose veiklą vykdančių įmonių skaičius nėra pakankamas siekiant užtikrinti, kad nebūtų galima identifikuoti atskirų įmonių konfidencialios informacijos.

1.1. Kauno LEZ

1 lentelė. Kauno LEZ veiklos rezultatai. Šaltiniai: veikiančių įmonių sk., darbuotojų (samdomų) sk., įmonių apyvarta, įmonių pridėtinė vertė, įmonių ilgalaikio materialiojo turto vertė – Lietuvos statistikos departamentas; LEZ įmonių tiesioginės investicijos per metus, LEZ VB investicijos – LEZ VB veiklos rodiklių ataskaitos.

		2022	2023	Pokytis
LEZ veikiančių įmonių skaičius	sk.	37	47	+10 įm.
Šių įmonių darbuotojų skaičius (vidutinis metinis)	sk.	4706	5154	+448 asm.
Šių įmonių apyvarta (per metus)	mln. Eur	1081	1267	+17 proc.
Šių įmonių pridėtinė vertė (per metus)	mln. Eur	245	236	-4 proc.
Šių įmonių ilgalaikio mat. turto vertė (metų pabaigoje)	mln. Eur	825	918	+11 proc.
Visų LEZ įmonių tiesioginės investicijos (per metus)	mln. Eur	166,5	205,7	+24 proc.
LEZ VB investicijos zonoje (per metus)	mln. Eur	0,51	0,41	-19 proc.
LEZ VB investicijos (nuo veiklos pradžios)	mln. Eur	6,68	7,10	+6 proc.

2023 m. Kauno LEZ veiklą pradėjo vykdyti 10 naujų įmonių. Bendras LEZ įmonių skaičius Kauno LEZ teritorijoje 2023 m. pakilo iki 47. Zonos įmonių darbuotojų skaičius pasipildęs dar 448 darbuotojais perkopė 5 tūkstančius. LEZ įmonių metinė apyvarta paaugo 17 proc. ir pasiekė 1,3 mlrd. Eur, didėjo ir metinės investicijos. Tuo tarpu sukurta pridėtinė vertė šiek tiek traukėsi ir buvo lygi 236 mln. Eur.

1.2. Kėdainių LEZ

2 lentelė. Kėdainių LEZ veiklos rezultatai. Šaltiniai: veikiančių įmonių sk., darbuotojų (samdomų) sk., įmonių apyvarta, įmonių pridėtinė vertė, įmonių ilgalaikio materialiojo turto vertė – Valstybės duomenų agentūra; LEZ įmonių tiesioginės investicijos per metus, LEZ VB investicijos – LEZ VB veiklos rodiklių ataskaitos.

		2022	2023	Pokytis
LEZ veikiančių įmonių skaičius	sk.	6	7	+1 įm.
Šių įmonių darbuotojų skaičius (vidutinis metinis)	sk.	232	266	+34 asm.
Šių įmonių apyvarta (per metus)	mln. Eur	55	67	+22 proc.
Šių įmonių pridėtinė vertė (per metus)	mln. Eur	20,0	27,0	+35 proc.
Šių įmonių ilgalaikio mat. turto vertė (metų pabaigoje)	mln. Eur	62,0	60,0	-3 proc.
Visų LEZ įmonių tiesioginės investicijos (per metus)	mln. Eur	7,4	46,1	+520 proc.
LEZ VB investicijos zonoje (per metus)	mln. Eur	0,09	0,18	+99 proc.
LEZ VB investicijos (nuo veiklos pradžios)	mln. Eur	0,44	0,62	+42 proc.

¹ Pastaba. Lyginant rezultatus su ankstesnių metų rezultatais, remiamasi patikslintais Valstybės duomenų agentūros 2022 m. duomenimis. Dėl to galimi nežymūs skirtumai nuo 2022 m. LEZ stebėsenos ataskaitoje pateikiamų duomenų.

Kėdainių LEZ 2023 m. pasipildė viena nauja įmone. Įmonių darbuotojų skaičius 2023 m. paaugo nuo 232 iki 266 darbuotojų. Trečius metus iš eilės augo LEZ įmonių apyvarta bei pridėtinė vertė, kuri išaugo trečdaliu bei pasiekė 27 mln. Eur. Reikšmingai didėjo LEZ įmonių tiesioginės investicijos – nuo 7,4 mln. Eur 2022 m. iki 46,1 mln. Eur 2023 m.

1.3. Klaipėdos LEZ

3 lentelė. Klaipėdos LEZ veiklos rezultatai. Šaltiniai: veikiančių įmonių sk., darbuotojų (samdomų) sk., įmonių apyvarta, įmonių pridėtinė vertė, įmonių ilgalaikio materialiojo turto vertė – Valstybės duomenų agentūra; LEZ įmonių tiesioginės investicijos per metus, LEZ VB investicijos – LEZ VB veiklos rodiklių ataskaitos.

		2022	2023	Pokytis
LEZ veikiančių įmonių skaičius	sk.	42	37	-5 įm.
Šių įmonių darbuotojų skaičius (vidutinis metinis)	sk.	2345	2240	-105 asm.
Šių įmonių apyvarta (per metus)	mln. Eur	1702	1257	-26 proc.
Šių įmonių pridėtinė vertė (per metus)	mln. Eur	333	199	-40 proc.
Šių įmonių ilgalaikio mat. turto vertė (metų pabaigoje)	mln. Eur	405	408	+1 proc.
Visų LEZ įmonių tiesioginės investicijos (per metus)	mln. Eur	45,8	49,1	+7 proc.
LEZ VB investicijos zonoje (per metus)	mln. Eur	0,48	0,56	+18 proc.
LEZ VB investicijos (iki metų pabaigos)*	mln. Eur	12,71	13,28	+4 proc.

* Nesant 2008 m. ir 2009 m. ataskaitų, investicijų suma atitinkamais metais prilyginta nuliui.

** Neįtraukta ES struktūrinių fondų lėšomis finansuota dalis.

2023 m. mažėjo bendras Klaipėdos LEZ veiklą vykdančių įmonių skaičius – nuo 42 iki 37 įmonių. Kartu traukėsi ir įmonių darbuotojų skaičius – nuo 2 345 iki 2 240 darbuotojų. Taip pat sumažėjo Klaipėdos LEZ įmonių bendra apyvarta bei pridėtinė vertė. Kita vertus, didėjo zonos įmonių tiesioginės investicijos – nuo 45,8 iki 49,1 mln. Eur.

1.4. Šiaulių LEZ

4 lentelė. Šiaulių LEZ veiklos rezultatai. Šaltiniai: veikiančių įmonių sk., darbuotojų (samdomų) sk., įmonių apyvarta, įmonių pridėtinė vertė, įmonių ilgalaikio materialiojo turto vertė – Valstybės duomenų agentūra; LEZ įmonių tiesioginės investicijos per metus, LEZ VB investicijos – LEZ VB veiklos rodiklių ataskaitos.

		2022	2023	Pokytis
LEZ veikiančių įmonių skaičius	sk.	6	6	+0 įm.
Šių įmonių darbuotojų skaičius (vidutinis metinis)	sk.	249	254	+5 asm.
Šių įmonių apyvarta (per metus)	mln. Eur	33	31	-6 proc.
Šių įmonių pridėtinė vertė (per metus)	mln. Eur	11	11	+0 proc.
Šių įmonių ilgalaikio mat. turto vertė (metų pabaigoje)	mln. Eur	25	24	-4 proc.
Visų LEZ įmonių tiesioginės investicijos (per metus)	mln. Eur	6,0	1,2	-80 proc.
LEZ VB investicijos zonoje (per metus)	mln. Eur	0,05	0,11	+129 proc.
LEZ VB investicijos (nuo veiklos pradžios)	mln. Eur	0,36	0,47	+32 proc.

Šiaulių LEZ veikiančių įmonių skaičius 2023 m. nepakito. Reikšmingai nesikeitė ir zonos įmonių darbuotojų skaičius, apyvarta bei sukurta pridėtinė vertė. 2023 m. daugiau nei dvigubai didėjo Šiaulių LEZ valdymo bendrovės investicijos zonoje.

1.5. Akmenės LEZ

5 lentelė. Akmenės LEZ veiklos rezultatai. Šaltiniai: veikiančių įmonių sk., darbuotojų (samdomų) sk., įmonių apyvarta, įmonių pridėtinė vertė, įmonių ilgalaikio materialiojo turto vertė – Lietuvos statistikos departamentas; LEZ įmonių tiesioginės investicijos per metus, LEZ VB investicijos – LEZ VB veiklos rodiklių ataskaitos.

		2022	2023	Pokytis
LEZ veikiančių įmonių skaičius	sk.	5	5	+0 įm.
Šių įmonių darbuotojų skaičius (vidutinis metinis)	sk.	87	274	+187 asm.
Šių įmonių apyvarta (per metus)	mln. Eur	17	26	+53 proc.
Šių įmonių pridėtinė vertė (per metus)	mln. Eur	8	2	-80 proc.
Šių įmonių ilgalaikio mat. turto vertė (metų pabaigoje)	mln. Eur	146	182	+25 proc.
Visų LEZ įmonių tiesioginės investicijos (per metus)	mln. Eur	1,0	0,5	-54 proc.
LEZ VB investicijos zonoje (per metus)	mln. Eur	0,61	0,45	-27 proc.
LEZ VB investicijos (nuo veiklos pradžios)	mln. Eur	36,43	36,88	+1 proc.

Akmenės LEZ veikiančių įmonių skaičius 2023 m. išliko nepasikeitęs. Įmonių darbuotojų skaičius išaugo beveik tris kartus ir pasiekė 274 darbuotojus. Taip pat didėjo zonoje veikiančių įmonių apyvarta – nuo 17 mln. Eur 2022 m. iki 26 mln. Eur. Traukėsi įmonių sukurta pridėtinė vertė bei tiesioginės investicijos.

1.6. Kitos LEZ

6 lentelė. Marijampolės ir Panevėžio LEZ apibendrinti rezultatai. Šaltiniai: veikiančių įmonių sk., darbuotojų (samdomų) sk., įmonių apyvarta, įmonių pridėtinė vertė, įmonių ilgalaikio materialiojo turto vertė – Valstybės duomenų agentūra; LEZ įmonių tiesioginės investicijos per metus, LEZ VB investicijos – LEZ VB veiklos rodiklių ataskaitos.

		2022	2023	Pokytis
LEZ veikiančių įmonių skaičius	sk.	5	5	+0 įm.
Šių įmonių darbuotojų skaičius (vidutinis metinis)	sk.	1834	2266	+432 asm.
Šių įmonių apyvarta (per metus)	mln. Eur	143	172	+20 proc.
Šių įmonių pridėtinė vertė (per metus)	mln. Eur	48	59	+24 proc.
Šių įmonių ilgalaikio mat. turto vertė (metų pabaigoje)	mln. Eur	75	77	+3 proc.
Visų LEZ įmonių tiesioginės investicijos (per metus)	mln. Eur	22,2	27,9	+26 proc.
LEZ VB investicijos zonoje (per metus)	mln. Eur	0,22	0,37	+70 proc.
LEZ VB investicijos (nuo veiklos pradžios)	mln. Eur	1,03	1,40	+36 proc.

Marijampolės ir Panevėžio LEZ veikiančių įmonių skaičius 2023 metais nepakito. Antrus metus iš eilės reikšmingai augo šių LEZ įmonių darbuotojų skaičius – nuo 1 843 iki 2 266 darbuotojų. Toliau augo ir įmonių metinė apyvarta bei sukurta pridėtinė vertė. Daugiau nei ketvirčiu didėjo Marijampolės bei Panevėžio LEZ veikiančių įmonių tiesioginės investicijos, 2023 m. pasiekusios 27,9 mln. Eur. Investicijas zonoje didino ir šių LEZ valdymo bendrovės.

1.7. Lyginamoji rezultatų analizė

7 lentelė. 2023 metų veiklos rezultatų palyginimas. Šaltiniai: veikiančių įmonių sk., darbuotojų (sąndomų) sk., įmonių apyvarta, įmonių pridėtinė vertė, įmonių ilgalaikio materialiojo turto vertė – Valstybės duomenų agentūra; LEZ įmonių tiesioginės investicijos per metus, LEZ VB investicijos – LEZ VB veiklos rodiklių ataskaitos.

		Kauno	Klaipėdos	Kėdainių	Šiaulių	Akmenės	Kitos	Iš viso
LEZ veikiančių įmonių skaičius	sk.	47	37	7	6	5	5	107
Šių įmonių darbuotojų skaičius	sk.	5154	2240	266	254	274	2266	10454
Šių įmonių apyvarta (per metus)	mln. Eur	1267	1257	67	31	26	172	2820
Šių įmonių pridėtinė vertė (per metus)	mln. Eur	236	199	27	11	2	59	534
Šių įmonių ilgalaikio mat. turto vertė	mln. Eur	918	408	60	24	182	77	1669
Visų LEZ įmonių tiesioginės investicijos	mln. Eur	205,7	49,1	46,1	1,2	0,5	27,9	330,4
LEZ VB investicijos zonoje (per metus)	mln. Eur	0,41	0,56	0,18	0,11	0,45	0,37	2,09
LEZ VB investicijos (nuo veiklos pradžios)	mln. Eur	7,10	13,28	0,62	0,47	36,88	1,40	59,75

Kelias metus iš eilės nuosekliai didinusi įmonių ir darbuotojų skaičių, 2023 m. Kauno LEZ įsitvirtino pirmoje vietoje pagal abu šiuos rodiklius. Kauno ir Klaipėdos LEZ pasižymėjo panašiais apyvartos rodikliais, pagal sukurtą pridėtinę vertę neįžymiai priekyje yra Kauno LEZ. 2023 m. toliau augo kitų – Marijampolės ir Panevėžio LEZ darbuotojų skaičius, darbuotojų skaičius didėjo ir Akmenės LEZ.

2. LEZ įtaka LR ūkio rodikliams

2023 metais Lietuvos LEZ teritorijose ūkinę komercinę veiklą vykdė 107 įmonės, o vidutinis metinis darbuotojų skaičius šiose įmonėse siekė 10 454. Bendra šių įmonių apyvarta 2023 m. sudarė beveik 2,8 mlrd. Eur².

Užsienio investicijos. Vienas iš LEZ steigimo tikslų – pritraukti užsienio investicijas – sėkmingai įgyvendinamas: 2023 m. daugiau nei pusė visų LEZ įmonių darbuotojų dirbo užsienio kapitalo LEZ įmonėse (1 pav.).

Gamybos skatinimas. LEZ ypač prisideda prie gamybos plėtros šalyje – 89 proc. laisvųjų ekonominių zonų įmonių darbuotojų dirba šios veiklos įmonėse (1 pav.). Atsižvelgiant į tai, kad gamyba yra pagrindinė LEZ įmonių veiklos sritis, toliau nagrinėjant jų bendrus rodiklius jie lyginami su Lietuvos gamybos sektoriumi.

Pridėtinė vertė. 2023 m. laisvosiose ekonominėse zonose buvo sukurta 534 mln. Eur pridėtinės vertės, tai sudarė 5,0 proc. viso Lietuvos apdirbamosios gamybos sektoriaus rezultato³.

Užsienio prekyba. LEZ įmonių eksportas 2023 m. pasiekė 1 668 mln. Eur ir sudarė 6,8 proc. visų lietuviškos kilmės prekių eksporto vertės (0,8 p. p. daugiau nei pernai). Nagrinėjamais metais eksportas sudarė 59 proc. bendros visų LEZ įmonių apyvartos⁴.

Darbo užmokestis. Nepaisant to, kad LEZ teritorijos įsikūrusios Lietuvos regionuose, vidutinis darbo užmokestis LEZ įmonėse 2023 m. 15 proc. pranoko viso Lietuvos apdirbamosios gamybos sektoriaus vidutinį darbo užmokestį (2 pav.)⁵.

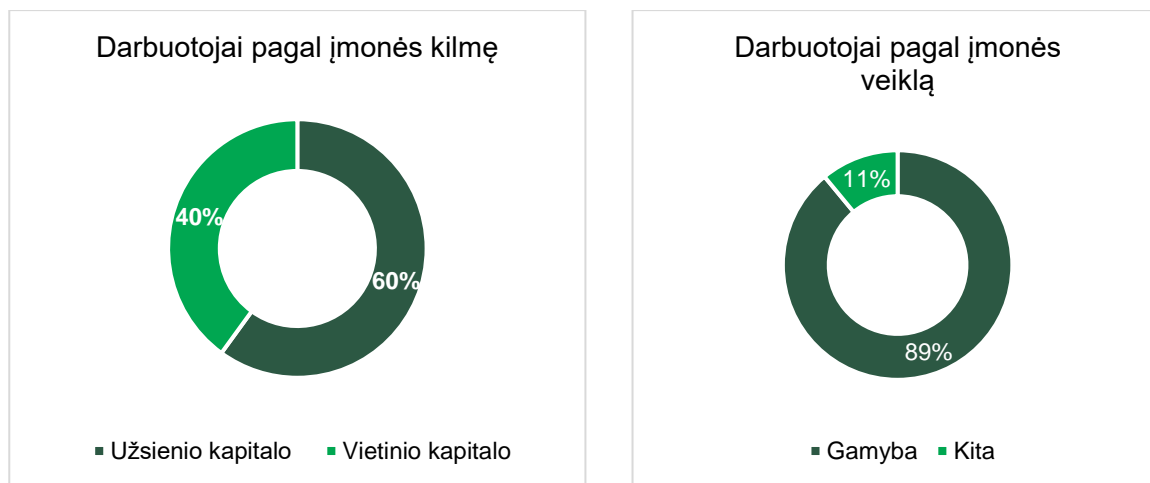
² Pateikiant LEZ rezultatus, vertinamos veiklą tais metais vykdžiusios ir bent 75 proc. pajamų iš veiklos LEZ teritorijoje generavusios įmonės.

³ Valstybės duomenų agentūros duomenys, 2023 m.

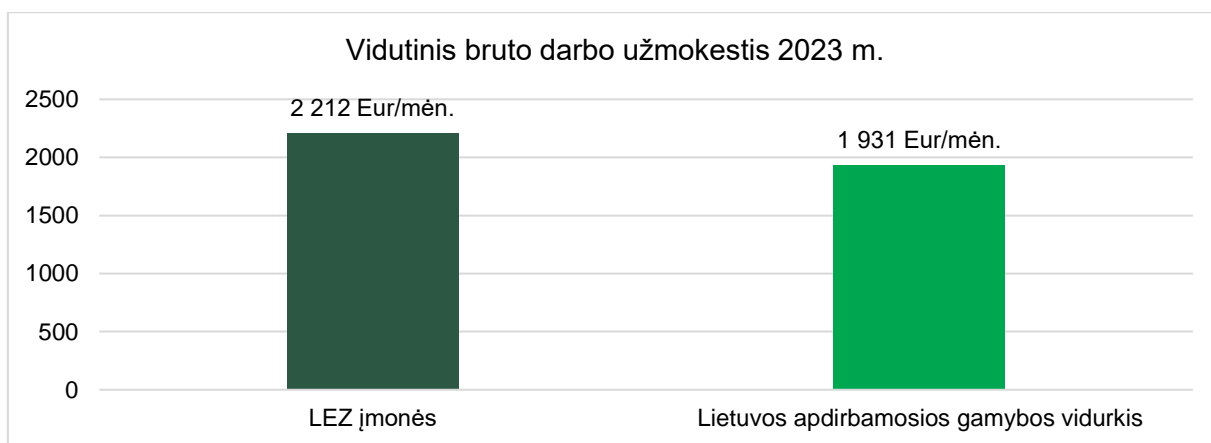
⁴ Valstybės duomenų agentūros duomenys, 2023 m.

⁵ LEZ įmonių vidutinis darbo užmokestis apskaičiuotas kaip išlaidos darbuotojams, tenkančios vienam LEZ įmonės darbuotojui per mėnesį, jas sumažinus 0,0177 darbdavio mokesčių koeficientu; Valstybės duomenų agentūros duomenys.

1 pav. Pagrindiniai LEZ įmonių rezultatai pagal kapitalo kilmę. Šaltinis: darbuotojų skaičius – „Sodra“, 2023 m., įmonių skirstymas pagal kapitalo kilmę ir veiklos sritį – Valstybės duomenų agentūra.

2 pav. LEZ įmonių ir apdirbamosios gamybos sektoriaus įmonių vidutinis bruto darbo užmokestis 2023 m. Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra.

Papildomas poveikis. LEZ įmonės pasižymi papildomu poveikiu Lietuvos gamybos ekosistemai. Kad pagamintų galutinį produktą, LEZ įmonės perka itin daug žaliavų, paslaugų ir ilgalaikio turto (įrenginių, pastatų). 43 proc. šios LEZ įmonių paklausos patenkina vietiniai tiekėjai. 2023 m. vienas LEZ darbuotojas tiesioginiams LEZ įmonių tiekėjams vidutiniškai generavo 93 tūkst. Eur⁶ pajamų.

Verta atkreipti dėmesį, kad šis papildomas poveikis neapsiriboja vien tiesioginiais tiekėjais ir jų kuriamomis darbo vietomis. Paklausa vertės grandine keliauja ir toliau. Be to, prekes perka ne tik įmonės, bet ir jų darbuotojai, taigi visas LEZ poveikis dar reikšmingesnis.

Laisvųjų ekonominių zonų stebėsenos ataskaita parengta remiantis Lietuvos Respublikos laisvųjų ekonominių zonų įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos EIM 2018 m. birželio 1 d. įsakymo Nr. 4-338 „Dėl Lietuvos Respublikoje veikiančių laisvųjų ekonominių zonų verslo planų įgyvendinimo, laisvosiose ekonominėse zonose veikiančių įmonių ir laisvųjų ekonominių zonų valdymo bendrovių veiklos rezultatų stebėsenos atlikimo tvarkos aprašo ir Duomenų apie laisvųjų ekonominių zonų valdymo bendrovių ir laisvųjų ekonominių zonų įmonių veiklą bei jų veiklos rezultatus sąrašo formos patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo įsakymu patvirtintu Lietuvos Respublikoje veikiančių laisvųjų ekonominių zonų verslo planų įgyvendinimo, laisvosiose ekonominėse zonose veikiančių įmonių ir laisvųjų ekonominių zonų valdymo bendrovių veiklos rezultatų stebėsenos atlikimo tvarkos aprašu.

⁶ LEZ įmonių pirkimai Lietuvoje, tenkantys vienam LEZ įmonių darbuotojui; Statistikos departamento duomenys.

Dėl išsamesnės informacijos kreiptis:

Kristijonas Vaicekauskas

Vyr. analitikas | Strategijos ir produktų vystymo padalinys | VšĮ „Investuok Lietuvoje“

Tel. +370 616 95027

El. p. kristijonas.vaicekauskas@investlithuania.com